

NEJVYŠŠÍ KONTROLNÍ ÚŘAD
JUDr. Lubomír VOLENÍK
prezident

V Praze dne 20. ledna 2000
Sp. zn.: 222/00-110/63
Přílohy: 7

Vážený pane předsedo,

na základě Vašeho dopisu ze dne 13. prosince 1999, kterým jste k mým rukám zaslal usnesení z 22. schůze rozpočtového výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR č. 199 ze dne 9. prosince 1999, Vám v souladu s § 6 zák. č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, zasílám ve 23 vyhotoveních ve stanovené lhůtě stanoviska Nejvyššího kontrolního úřadu k návrhům následujících právních předpisů:

1. Vládní návrh zákona o rozpočtových pravidlech - tisk 433,
2. Vládní návrh zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů - tisk 434,
3. Vládní návrh zákona o rozpočtovém určení výnosů některých daní - tisk 435,
4. Vládní návrh zákona o majetku ČR a jejím vystupování v právních vztazích - tisk 438,
5. Vládní návrh zákona o změnách některých zákonů v souvislosti s přijetím zákona o majetku ČR - tisk 439,
6. Vládní návrh zákona o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku ČR do majetku krajů - tisk 440.

Další podrobnosti k předkládanému materiálu jsou uvedeny v předkládací zprávě.

S pozdravem

Vážený pan
Ing. Vlastimil Tlustý, CSc.
předseda rozpočtového výboru Poslanecké sněmovny
Parlamentu ČR
P r a h a

Věc: Stanovisko NKÚ k vládnímu návrhu zákona o rozpočtových pravidlech (tisk 433)

I. Celkově ke konstrukci návrhu a jeho hlavním nedostatkům

Návrh nových rozpočtových pravidel napravuje některé nedostatky stávající úpravy podle zákona č. 576/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Navržená předloha však nedostatečně řeší nápravu hlavních systémových nedostatků v oblasti řízení a kontroly státních financí, které spočívají zejména ve vysoké a ve vyspělých zemích nestandardní autonomii vlády na Parlamentu v nakládání se státním rozpočtem a v možnosti provádění tzv. kvazifiskálních operací mimo meze schváleného zákona o státním rozpočtu a tedy mimo standardní veřejnou kontrolu. NKÚ považuje tuto skutečnost za velmi významnou i z pohledu zhoršující se fiskální pozice České republiky v posledních letech. Řešení těchto otázek je klíčovou podmínkou každé uvažované fiskální reformy.

Zejména níže uvedené připomínky považuje NKÚ za zásadní:

1. Celá předloha zákona je ve vztahu k finančním operacím státu pojata „úzce“. Definuje státní rozpočet, státní fondy, Národní fond, apod. jako určité peněžní fondy státu a upravuje obsah jejich operací. Bohužel, v úvodu předlohy chybí pozitivní vymezení, jaké finanční operace a skrze jaké finanční fondy může vůbec stát (vláda) činit. Zákon by měl definovat a taxativně vymezit soustavu fondů veřejných rozpočtů, stanovit, ke kterým jeho součástí mají kompetence ty které ústavní instituce, případně odkázat na další zákony, které upravují podmínky jejich hospodaření apod. Toto námi navrhované řešení by vyloučilo možnost vlády vyhnout se parlamentní kontrole využíváním fiskálních nebo kvazifiskálních operací mimo soustavu státního rozpočtu, státních fondů, Národního fondu a státních finančních aktiv, např. využitím jim již zřízených nebo založených právnických osob, za jejichž závazky ručí stát. Vláda podle této úpravy stejně jako podle stávající může realizovat významné fiskální operace skrze instituce jako je Konsolidační banka, s.p.ú. Praha, a přenášet takto vzniklé závazky na další rozpočtové roky, kdy budou muset být

hrazeny formou dotace na její ztrátu. Bez možnosti regulace těchto operací, např. parlamentním schvalováním rozpočtu (finančního plánu) Konsolidační banky, příp. řešením její právní úpravy tak, aby rozpočet jejího hospodaření vylučoval možnost vlády provádět nové ztrátové operace mimo dosah parlamentní kontroly (banka by tak již jen spravovala „staré“ závazky a pohledávky), je navržená předloha rozpočtových pravidel nedostatečná.

2. Obdobně je nadále nedostatečně řešena problematika poskytování státních záruk, což je další pole pro kvazifiskální, netransparentní operace vlády a zdroj potenciálních závazků pro budoucnost. Navržená regulace cestou snížení limitu celkově splatných potenciálních závazků ze státních záruk z dnešních 8 % na 6 % objemu příjmů běžného roku, ani paralelní 40 % strop na celkový objem státních záruk ve vztahu k výdajům běžného roku nemají praktický význam a nesnižují rizikový potenciál poskytování záruk jako budoucího mandatorního výdaje státu (viz také připomínka k § 73 v části II. tohoto stanoviska).
3. Návrh opět neřeší postup vlády v situaci odchýlného skutečného vývoje rozpočtu od schválené podoby. Paragrafy 22 až 24 jsou pojaty velmi parciálně. Zejména paragraf 24 hovoří o tom, co vláda, „může“ ale nikoliv co vláda „musí“, jestliže např. nejsou plněny rozpočtové příjmy, příp. výdajové potřeby pro mandatorní tituly převyšují rozpočtové úvahy. Je nutná jednoznačná úprava postupu vlády a sněmovny v případě celkového odchýlení rozpočtu od schválených proporcí. Rozumným řešením by bylo např. informovat Parlament v souvislosti s předložením pololetní zprávy o plnění státního rozpočtu běžného roku o novém odhadu vývoje rozpočtu a o krocích, které vláda udělá. Pokud se vývoj odchýlí nad určitou hranici, byla by vláda povinna navrhnout Parlamentu návrh změny zákona o státním rozpočtu. Institut upraveného (revidovaného) rozpočtu, předkládaného vládou zhruba po polovině běžného roku parlamentu, není ve vyspělých zemích neobvyklý. Obdobně doporučujeme procentně omezit rozsah změn závazných ukazatelů kapitol. Týká se to i kapitoly Všeobecná pokladni správa, kde by mělo být rozlišeno mezi programovými ukazateli (výdaji na konkrétní programové okruhy výdajů), na které by se měl vztahovat obdobný režim maximálního povoleného procenta odchylky, a rezervami, které naopak světuje sněmovna do plné pravomoci vlády.

4. Nesystémově je řešena otázka vazby státního rozpočtu na operace spojené se státními finančními aktivy:

- Kromě příjmů a výdajů stát provádí i tzv. financující operace, které spočívají v řízení likvidity rozpočtu běžného roku (např. emise pokladničních poukázek, jejich splátky, krátkodobé investice do likvidních cenných papírů, apod.) jakož i financování dluhů z předchozích let (emise státních obligací, jejich splácení, apod.). Vládní předloha počítá s tím, že tyto operace realizuje státní pokladna. Nejsou tedy součástí státního rozpočtu, neboť ten podle návrhu obsahuje jen příjmy a výdaje. I výdaje spojené s obsluhou státního dluhu (tj. zejména úroky, ale i třeba poplatky bankám) jsou součástí státního rozpočtu, kapitoly Státní dluh.
- Není potom ale důvodu, aby operace spojené s obsluhou státních finančních aktiv (dále „SFA“), které mají charakter peněžních příjmů nebo výdajů státu, nebyly zahrnovány mezi operace státního rozpočtu. SFA představují určitý druh majetku státu, vymezený v § 36 vládní předlohy (peněžní prostředky z přebytků hospodaření minulých let, majetkové účasti státu, pohledávky za dlužníky, apod.). Proč by peněžní operace spojené se správou tohoto majetku měly být mimo jednotný systém rozpočtového hospodaření a proč by neměly být rozpočtovány a vykazovány spolu s ostatními peněžními příjmy a výdaji státu (jak je to i u správy ostatního majetku ČR)? Přitom není ani v této situaci problém blokovat použití přebytků z minulých let souhlasem Parlamentu (tak jak to návrh zákona předpokládá v § 36, odst. 4).

5. Ještě k problematice vypracování návrhu zákona o státním rozpočtu a řízení likvidity státní pokladny (§ 8 a § 34) - doporučujeme stanovit povinnost vládě zahrnout každoročně do ustanovení zákona o státním rozpočtu způsoby financování deficitu státního rozpočtu. Je podle našeho názoru relevantní, zda je deficit financován standardní cestou, tj. emisí státních dluhopisů, nebo např. přijetím tuzemských či zahraničních úvěrů. Je navíc velmi důležité, aby takto byly podchyceny veškeré financující operace vlády. Vláda již např. několik let financuje velmi netransparentně (přes Konsolidační banku, s.p.ú. Praha) programy v oblasti dopravní infrastruktury cestou úvěru od Evropské investiční banky, aniž by pravdivě vykazovala tyto operace jako krytí rozpočtového deficitu úvěrovým financováním.

6. Pravidla hospodaření v době rozpočtového provizória jsou v podstatě prolongací dnešního stavu, který umožňuje vládě hospodařit v podstatě neomezeně dlouho podle jí navrženého a neschváleného rozpočtu. Proto NKÚ doporučuje tato pravidla změnit ve smyslu připomínky k § 9 v části II. tohoto stanoviska.
7. NKÚ požaduje zachovat ve všech dotčených ustanoveních zákona svou finanční nezávislost na vládě, jak to předpokládá Lidská deklarace o základních směrech finanční kontroly a poslední hodnotící zpráva Evropské komise. Vedle ustanovení § 8, odst. 3 je třeba v tomto smyslu doplnit i ustanovení § 25, odst. 1 a § 39 (viz také připomínky k těmto paragrafům v části II. tohoto stanoviska).
8. V předloze zákona absentuje podrobný časový a věcný rozvrh vypracování návrhu zákona o státním rozpočtu v jeho „vládní“ etapě. Zatímco pravidla a termíny projednávání návrhu státního rozpočtu sněmovnou jsou rozvedeny zákonem o jednacím řádu Poslanecké sněmovny Parlamentu, obdobná úprava pro sestavení návrhu rozpočtu vládou chybí (ve vyspělých zemích je běžná takováto pevná úprava zákonem). Navržené ustanovení § 8 proto považujeme za neúplné.
9. Tímto nebo jiným zákonem by měly být explicitně stanoveny podmínky, za kterých Česká národní banka (jako výlučný subjekt) vede účty podřízené státní pokladně a účty Národního fondu. Ustanovení § 33 odst. 6 a § 37 odst. 6 doporučujeme v tomto smyslu upravit

II. K ustanovením návrhu zákona má NKÚ zejména tyto připomínky:

K § 3 písm. b) - pokud je návratná výpomoc zde definována výlučně jako bezúročné poskytnutí finančních prostředků návratných prostředků, chybí pak v tomto paragrafu, ale především v ustanovení § 7 zařadit mezi výčet výdajů i standardní úročené půjčky, které by stát mohl poskytovat. Namísto termínu „vrátit“ je přesnější „splatit“ (odpovídá to i termínu použitému v § 6, odst. 1, písm. j). Dále doporučujeme definovat v těchto ustanoveních pojem „státní pokladna“, který je běžně v předloze používán a není jako termín vymezen ani v ustanoveních hlavy IX., dílu 1.

K § 4 - zavedení institutu střednědobého výhledu je velmi pozitivním posunem. Bohužel, jeho navržená podoba (tzv. minimální rozsah) je opravdu velmi minimální a postrádá princip programového pojetí rozpočtového výhledu. Vláda by měla předkládat takový rozpočtový výhled, který bude mít dosah až na jednotlivé kapitoly, jejich priority a financované programy ve struktuře závazných ukazatelů. Hlavní význam střednědobého výhledu je totiž transparentní vybilancování vládního programu a chystaných kroků v oblasti příjmové a výdajové politiky. Toto by nemohlo být vnitřně konzistentní a věrohodné bez zahrnutí celého komplexu příjmů a výdajů, alespoň v jejich zjednodušenější struktuře (oproti návrhu státního rozpočtu) a zasazení do celkového rámce veřejných rozpočtů. Ačkoliv to bude pro vládu v prvních letech platnosti zákona poměrně náročný úkol, jeví se jako nevyhnutelný. Předloha odstavce 1 navržená vládou by podle názoru NKÚ výrazně snížila validitu střednědobého výhledu.

K § 4 odst. 1 písm. d) - doporučujeme, aby místo spíše evidenčního přehledu garantovaných úvěrů a časového rozložení jejich splátek vláda předložila ekonomický rozbor potenciálních závazků státu a jejich rizikovosti, a to nejen z titulu vládních garancí, Konsolidační banky, apod., ale i jiných mandatorních výdajů státu. Požadovala to mimo jiné zcela oprávněně i sněmovna svým doprovodným usnesením k návrhu státního rozpočtu na rok 1999. Tato povinnost by měla být stanovena zákonem.

K § 4 odst. 6 - střednědobý výhled je oficiální dokument předkládaný sněmovně. Těžko v něm tedy něco upravovat. To, že MF v průběhu roku koriguje odhady a že vývoj rozpočtu ve

stejném rozpočtovém roce může v novém výhledu být odhadnut jinak než v předchozím, na tom nic nemění. Odstavec doporučujeme vypustit.

K § 5 - první odstavec pojímá státní rozpočet jako peněžní fond. Zatímco fond je z účetního hlediska pojímán jako zdroj krytí a z finančního hlediska jako určitá suma nashromážděných prostředků, státní rozpočet v ČR neodpovídá ani jednomu významu. Státní rozpočet je zásadně tokovou veličinou. Obsahuje určité tímto zákonem definované peněžní operace realizované v určitém časovém období (rozpočtový rok) na účtech k tomu vymezených (v podstatě také tímto zákonem), kdy rozdíl příjmových a výdajových operací představuje saldo hospodaření toho roku. Třetí odstavec doporučujeme vypustit nebo jeho obsah přesunout nejspíše do § 8, kde by mělo být stanoveno, v jaké struktuře předkládá vláda návrh státního rozpočtu (zákon, rozpis závazných ukazatelů, podrobné rozpočty, atd.). Do § 5 se toto ustanovení nehodí.

K § 5 odst. 6 - zákon o státním rozpočtu by měl obsahovat explicitně i vztahy k Fondu národního majetku, případně Pozemkovému fondu (příjmové i výdajové).

K § 6 odst. 1 písm. l) - formulační připomínka - doporučujeme vypustit v textu slovo „vyplývající“.

K § 6 odst. 2 - vzhledem k záměru pozitivně vymezit práva organizačních složek státu tímto zákonem doporučujeme ustanovení pozměnit takto: „Organizační složky státu jsou oprávněny přijímat příspěvky a dotace poskytnuté ze zahraničí (dále jen „prostředky poskytnuté ze zahraničí“). Prostředky poskytnuté ze zahraničí použité v běžném rozpočtovém roce se považují za příjmy státního rozpočtu.“

K § 9 odst. 1 - pravidla rozpočtového provizória, navržená v tomto odstavci, jsou příliš benevolentní vůči vládě, která před sněmovnou neobhájí svůj návrh státního rozpočtu. V podstatě umožňuje i celý rok hospodařit podle rozpočtového provizória. I přes problémy s meziroční srovnatelností rozpočtu a mandatorní povahou některých výdajů by vláda měla být limitována v hospodaření, např. celkovým výdajovým limitem jedné dvanáctiny loňského schváleného rozpočtu výdajů měsíčně. Vládu to bude více stimulovat k nalezení konsensu se sněmovnou.

K § 9 odst. 4 - doporučujeme formulačně upravit takto: „Rozpočtové příjmy a výdaje uskutečněné v době rozpočtového provizoria se započítají do příjmů a výdajů schváleného státního rozpočtu na příslušný rok.“

K § 10 odst. 3 - na kapitolu Všeobecná pokladní správa by se měly vztahovat podmínky jako na kteroukoliv jinou kapitolu státního rozpočtu. Měla by obsahovat standardní závazné ukazatele podle jednotlivých programových položek jako součást zákona o státním rozpočtu a dále rezervy svěřené sněmovnou do pravomoci vlády. Tím se sníží možnost vlády ponechávat rozsáhlý objem výdajů této „všeobecné“ kapitoly (namísto rozpočtování v kompetenčně příslušných kapitolách) i eliminuje možnost volně používat uspořené prostředky v programových položkách kapitoly VPS ke krytí původně nerozpočtovaných titulů. K této otázce se váže také připomínka v bodu 3 části I. tohoto stanoviska. Doporučujeme doplnit do ustanovení.

K § 10 odst. 5 - doporučujeme doplnit povinnost vlády předkládat návrh rozpočtu kapitoly „Okresní úřady“ v členění podle jednotlivých okresních úřadů.

K § 14 odst. 3 - rozhodnutí o poskytnutí dotace by mělo přesně stanovit i podmínky použití této dotace a způsob a termín jejího vypořádání. Doporučujeme doplnit do ustanovení.

K § 20 - návrh nového způsobu hodnocení plnění státního rozpočtu, tj. předkládat pohotovému čtvrtletní zprávy Rozpočtovému výboru Poslanecké sněmovny, je určitým pozitivním prvkem. Podle názoru NKÚ však lze způsob předkládání hodnotících zpráv vlády sněmovně ještě upravit:

* zprávy o vývoji státního rozpočtu za 1. čtvrtletí a 1. - 3. čtvrtletí by byly předkládány jen ve formě „pohotových“ informací postavených na výsledcích podle pokladního plnění státního rozpočtu. Zprávy za první tři měsíce roku stejně informují o příliš krátkém úseku rozpočtového hospodaření, kdy je většina úvah o celoročním rozpočtovém vývoji ještě velmi předčasná. V případě zpráv za devět měsíců roku zase dnešní způsob zpracování a předkládání vyvolává otázky o jejich smysluplnosti, protože jsou předkládány v čase, který předurčuje jejich

zařazení na jednání sněmovny (rozpočtového výboru i pléna) až v lednu roku následujícího. V té době nemá tato zpráva již žádný význam z hlediska možnosti ovlivnění rozpočtového hospodaření toho roku. Navíc v té době jsou již známy předběžné výsledky celoročního hospodaření, které staví samozřejmě údaje z předmětné zprávy vlády zcela do pozadí. Údaje pokladního plnění jsou denně získávány ve velmi podrobné struktuře podle názoru NKÚ dostačující ke kvalitnímu informování poslanců o vývoji státního rozpočtu v přijatelné skladbě příjmů i výdajů (v podstatě podle všech příjmových druhů a základních okruhů rozdělení výdajů, včetně kapitolního pohledu). Tyto zprávy by byly předkládány sněmovně v termínu dvaceti dnů po skončení kalendářního čtvrtletí,

* naopak zpráva o plnění rozpočtu za šest měsíců roku by měla být zásadním rozpočtovým dokumentem. V ní vláda nejen předloží detailní přehled pololetních výsledků rozpočtu, ale provede i jejich podrobnou analýzu, výhled plnění do konce roku a v případě odchýlení se od původního schváleného státního rozpočtu bude informovat sněmovnu o krocích, které provede, resp. požádá sněmovnu o souhlas se změnami ve státním rozpočtu. Do jaké míry bude muset vláda žádat o souhlas sněmovnu a do jaké ji bude jen informovat o svých záměrech, vyplyne z rozsahu autonomie, kterou sněmovna vládě přidělí v novém zákoně o rozpočtových pravidlech a v každoročních zákonech o státním rozpočtu. Pololetní zpráva by tak mohla předznamenat institut tzv. revidovaného rozpočtu, který je užíván v některých zemích OECD, kdy vláda společně s parlamentem částečně koriguje na základě aktuálního vývoje makroekonomických indikátorů a fiskálních veličin (zejména daní a mandatorních výdajů) původní rozpočtové plány. Tento postup by zvýšil míru veřejné kontroly nad státními financemi a snížil vliv původních nesprávných rozpočtových odhadů.

K § 20 - k odst. 1 připomínáme náš názor na plnou integraci operací SFA a státního rozpočtu. Ta by odstranila nutnost předkládat tzv. konsolidovanou bilanci agregující operace státního rozpočtu a SFA při vyloučení interních transferů mezi nimi. Byla by tak systémovějším řešením a odstranila by problémy a možné dezinterpretace spojené s publikováním dvou výsledků hospodaření.

K § 24 - odkazujeme na naši připomínku v bodu 3 v části I. stanoviska. Tento paragraf umožňuje řešit dokonce parciální zvýšení výdajů souvztažným parciálním zvýšením jednoho příjmu, i když jako celek se rozpočet vyvíjí negativně (např. celkové rozpočtové příjmy se očekávají nižší o 10 mld. Kč oproti schválenému zákonu, ale vláda přesto zvýší výdaje o 2 mld. Kč, protože např. u položky příjmů ze spotřebních daní se očekává vyšší výnos o 2 mld. Kč).

K § 25 odst. 1 písm. e) - požadujeme do ustanovení doplnit text „s výjimkou kapitol Kancelář Poslanecké sněmovny, Kancelář Senátu, Ústavní soud a Nejvyšší kontrolní úřad“, z důvodu souladu s obdobným ustanovením v § 8 odst. 3 návrhu.

K § 27 - doporučujeme vymezit zákonem minimální mez vládní rozpočtové rezervy. Měla by činit např. alespoň 0,25 % výdajů státního rozpočtu (tj. cca 1,5 mld. Kč v dnešních rozpočtových proporcích).

K § 33 odst. 6 - připomínáme naše stanovisko k tomuto ustanovení uvedené v bodě 9 části I, tj. upravit podmínky vedení účtů státní pokladny u ČNB.

K § 33 odst. 8 - požadujeme rozšířit povinnost organizačních složek a právnických osob zde uvedených k udělení souhlasu s poskytováním informací nejen ministerstvu, ale i Nejvyššímu kontrolnímu úřadu. Tyto údaje jsou významné pro naplnění působnosti NKÚ podle § 3 a § 5 zákona č. 166/1993 Sb.

K § 36 - znovu odkazujeme na naši připomínku k zahrnutí operací realizovaných na účtech SFA pod státní rozpočet. Především ustanovení odst. 2 písm. a) a odst. 4 poskytují vládě zcela volnou pravomoc v nakládání s ostatními prostředky na účtech státních finančních aktiv bez schválení sněmovnou.

K § 37 odst. 6 - připomínáme naše stanovisko k tomuto ustanovení uvedené v bodu 9 části I., tj. upravit podmínky vedení účtu státní pokladny u ČNB.

K § 39 odst. 2 - požadujeme explicitně doplnit ustanovení, že z kontroly podle ustanovení písm. a) jsou vyňaty kapitoly Ústavní soud a Nejvyšší kontrolní úřad s odkazem na potřebu

nezávislosti těchto institucí na vládě, zejména ve smyslu naší připomínky v bodě 7 části I stanoviska.

K § 44 odst. 8 - doporučujeme v tomto případě upravit povinnost převádět tyto příjmy v pevném časovém termínu neprodleně nebo v pevném časovém termínu (tj. např. do tří dnů jako u příjmů z prodeje a pronájmu nemovitého majetku ČR u příspěvkových organizací) na účty státního rozpočtu.

K § 55 a § 74 - v tomto ani jiném předpisu nejsou definovány pojmy „hlavní činnost“ ani „hlavní předmět činnosti“ příspěvkové organizace, ačkoliv jsou zde tyto pojmy užívané.

K § 73 - nedoporučujeme navrženou úpravu týkající se poskytování státních záruk, která fakticky neznamená téměř žádný posun od současné nedostatečné právní úpravy v § 36 zákona č. 576/1990 Sb. Limit 40 % celkových výdajů pro celkový objem záruk i snížený stropu pro objem potenciálně splatných záruk ve vztahu k běžným příjmům z 8 % na 6 % jsou neúměrně vysoké a byly zřejmě stanoveny na základě současné výše stavu záruk a potenciálních plateb v příštích letech. Nebere se zde vůbec v úvahu otázka rizikovosti záruk, která by měla být výchozím vodítkem. Vzhledem k expanzi v poskytování státních záruk v posledních letech a jejich negativnímu „odkladovému efektu“ by nad nimi měla být výrazně vyšší kontrola. Na základě jejich pravidelného rozboru (viz výše) by měla vláda žádat Parlament v zákoně o státním rozpočtu o souhlas s udělením záruk (byly např. jmenovitě uvedeny v zákoně o státním rozpočtu), případně by jí měl Parlament zákonem udělit mandát, do jaké výše může poskytnout záruky v daném roce¹.

K § 73 odst. 3 - Navrhujeme, aby byl text poslední věty tohoto ustanovení formulován tak, aby při poskytnutí státní záruky byla povinnost státu vyžadovat odpovídající zajištění a jen v odůvodněných případech toto zajištění nepožadovat. Vláda tak bude povinna vždy zdůvodnit, proč v konkrétním případě nepožadovala zajištění záruky.

---

¹ Např. v Nizozemí zabránili expanzi poskytování státních garancí tím, že je dokonce postavili „na roveň“ rozpočtovým výdajům, tj. chce-li vláda poskytnout státní garanci, musí o shodný objem snížit objem výdajů toho rozpočtového roku.